

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่ง
ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
Successful of efficiency in local sufficiency project in the forest area at Ban Hua
Tung Chiang Dao Sub-district ,Chiang Dao District, Chiang Mai Province

ศักดิ์สิทธิ์ ปลายสุวรรณ (Saksit Plasuwat)* ดุสิต เวชกิจ (Dusit Wechakit)**

ชัยวัฒน์ คงสม (Chaiwat Kongsom)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่เข้าร่วมดำเนินโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่ง (2) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่ง (3) เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการดำเนินโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่ง (4) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงานโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่ง

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน บ้านห้วยทุ่ง ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ. เชียงใหม่ ทั้งหมด จำนวน 136 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยการศึกษาการสำเร็จของการดำเนินงานโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านห้วยทุ่งพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20 ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 80.90 ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 และมีรายได้อยู่ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 และรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 โดยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานโครงการมากที่สุดคือด้านการรับผลประโยชน์ (3.70 คะแนน) และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม (3.27 คะแนน) ระดับความเหมาะสมในการดำเนินงานโครงการ พบว่ามีความเหมาะสมของโครงการมากที่สุดด้านการติดตามและประเมินผล (4.67 คะแนน) และมีความเหมาะสมของโครงการน้อยที่สุดในด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม (4.42 คะแนน) ส่วนระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการเปลี่ยนแปลงจากโครงการ (4.80 คะแนน) และน้อยที่สุดคือความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมก่อนการดำเนินงาน (3.35 คะแนน) ส่วนในด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพบว่า ช่วงเวลาที่ทำการปลูกป่าจะตรงกับช่วงเวลาที่ประชาชนทำการเพาะปลูก จึงทำให้ประชาชนบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการปลูกป่าได้ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการคือการมีส่วนร่วมของชุมชนและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการ รวมทั้งปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน เช่น น้ำ ป่าไม้ และดิน นอกจากนี้ยังมีในเรื่องของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาสนับสนุน โครงการจึงทำให้โครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยทุ่งประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ โครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียง, ความสำเร็จ, บ้านห้วยทุ่ง, เศรษฐกิจพอเพียง, โครงการประชาม

*นักศึกษาลัทธิศาสตร์เกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช saksitplasuwat@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ประจำวิชาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช dusit.wecc@stou.ac.th

***รองศาสตราจารย์ ประจำวิชาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช chaiwat.kon@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

This research aims (1) to examine the social and economic background of the people who participate in community projects sufficiency in forest area is Ban Hua Tung, (2) to study the participation of the people. In the project community sufficiency in forest area at Ban Hua Tung, (3) to study the feasibility of implementing community sufficiency in forest area at Ban Hua Tung, (4) to the satisfaction of the people. Project Economic sufficiency in Ban Hua Tung. Research is quantitative research. Methods used to collect data from Ban Hua Tung Chiang Dao Sub-district ,Chiang Dao District, Chiang Mai Province by using a total of 136 households interviewed. The data were analyzed statistically. Using percentage, mean and standard deviation.

Research studies on the success of the project community sufficiency in forest area is Ban Hua Tung found. Most respondents were female, 90 persons or 66.20 percent were aged between 51-60 years, 45 people, representing 33.10 percent of the graduating primary school level 110 persons was 80.90 percent. Most employment amount 71 persons as a percentage 52.20 and revenue in the range of less than or equal to 10,000 / month, with 105 persons, representing 77.20 and revenue is not enough to charge households. 79 persons representing 58.10 was found that the level of involvement with the project, most of the beneficiaries (3.70 points) and the smallest is the planning of activities (3.27 points). levels in the project implementation. Found to be suitable for the project, most of the monitoring and evaluation (4.67 points) and the suitability of the lowest in the planning of activities (4.42 points), the level of satisfaction with the project found. Most people are satisfied with the project (4.80 points) and least satisfied with the environment prior to implementation (3.35 points) in the operational problems found. During the time of planting to coincide with the time of the planting. As a result, some people can not have access to the project. The factors that affect the success of the project is the involvement of the community and staff in project implementation. Factors, including the community's natural resources such as water, soil, forests, and also in terms of funding from various agencies who support the project, the Community Economic Sufficiency in Ban Hua Tung succeeded.

Keywords: local sufficiency project, Successful, Ban Hua Tung, sufficiency economy, local project

*นักศึกษาลัทธิสุทธเกษตรศาสตร์มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช saksitplasu@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ประจำวิชาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช dusit.wec@stou.ac.th

***รองศาสตราจารย์ ประจำวิชาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช chaiwat.kon@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

บทนำ

คนเป็นปัจจัยสำคัญของระบบนิเวศ กิจกรรมของแต่ละคนในชุมชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัย 4 คือ อาหาร อาการ อาภรณ์ และ ออสถ ย่อมมีผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในอดีตที่ผ่านมาเป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงแม้จะได้รับการเยียวยาแก้ไขมาโดยตลอด แต่ก็ยังปรากฏร่องรอยความเสื่อมโทรมนั้น และยังมีแนวโน้มว่าสิ่งเหล่านั้นจะได้รับการฟื้นฟูอย่างยั่งยืนในระยะเวลาอันใกล้นี้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ คือ การเร่งรัดพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในระบบทุนนิยม กล่าวคือ เป็นกระบวนการส่งเสริมการบริโภคอย่างไร้ขีดจำกัดจนก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น การลดลงของทรัพยากรธรรมชาติอย่างรวดเร็ว ความเสื่อมโทรมของสภาพสิ่งแวดล้อม การเกิดมลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ และการปนเปื้อนสารพิษต่างๆ

การแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่า และครอบครองที่ดินป่าไม้ โดยวิธีการจัดการที่ดินให้แก่ราษฎร ได้เคยดำเนินการมาแล้วในอดีต เช่น การจัดที่ดินให้ราษฎรในรูปหมู่บ้านป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2518 และต่อมาในปี 2535 รัฐบาลมีนโยบายให้แก้ไขปัญหาการบุกรุกแบบเบ็ดเสร็จ โดยมอบให้ฝ่ายทหารเป็นหน่วยงานหลักดำเนินการจัดที่ดินให้ราษฎรผู้ยากไร้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (คจก.ต/น) จนกระทั่งถึงปี 2536 ได้เกิดการคัดค้านโครงการ คจก.ต/น รวมทั้งโครงการหมู่บ้านป่าไม้ด้วย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2536 ให้ยุติโครงการทั้งหมดแล้วมอบหมายให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับไปดำเนินการต่อไป จากนั้นคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 เห็นชอบหลักการของแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ โดยการสำรวจข้อมูลการถือครองพื้นที่ป่าไม้ ทุกประเภทในทุกจังหวัดทั่วประเทศเพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะพื้นที่ และเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับมาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ และด้านการป้องกันพื้นที่ป่าไม้ และอื่นๆการจัดการที่ดินให้แก่ราษฎรด้วยวิธีการต่างๆ ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบุกรุกถือครองพื้นที่ป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 และเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2547 เห็นชอบให้มีการดำเนินการโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ตามแนวพระราชดำริเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา พระบรมราชินีนาถ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ ปี พ.ศ.2548-2549 จำนวน 100 หมู่บ้าน ต่อมาในปี พ.ศ.2550-2552 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ปรับเปลี่ยนโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่เป็นโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 83 บัญญัติว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ดำเนินการจำนวน 120 ชุมชน/หมู่บ้าน โดยดำเนินการในหมู่บ้านเดิม 110 หมู่บ้าน และดำเนินการหมู่บ้านใหม่ 10 หมู่บ้าน

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชี้แนะแนวทางการดำเนินแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ สามารถใช้ได้ในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับชาติทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3

The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าไม้ จึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน และที่ผ่านมายังไม่ได้มีการศึกษาผลการดำเนินงานที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน มีเพียงการนิเทศติดตามงานและสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของโครงการเท่านั้น ในครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วม ความเหมาะสม และความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนที่เข้าร่วมดำเนินโครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินโครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการดำเนินโครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงาน โครงการประชามศเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้ บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน บ้านหัวทุ่ง ต.เชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ทั้งหมดจำนวน 136 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ใช้การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วม ความเหมาะสม และระดับความพึงพอใจของประชาชนโดยใช้การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมคะแนนทั้งหมดเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยการอิงเกณฑ์ โดยใช้ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (mean weighted score) ที่กำหนดให้ทุกช่วงมีค่าเท่ากัน โดยกำหนดการแปลผลไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง น้อยที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
1.ชาย	46	33.80
2. หญิง	90	66.20
อายุ(ปี)		
1. ≤ 30	2	1.50
2. 31-40	20	14.70
3. 41-50	28	20.60
4. 51-60	45	33.10
5. ≥ 61	41	30.10
การศึกษาสูงสุด		
1. ไม่ได้เรียน	10	7.40
2. ประถมศึกษา	110	80.90
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	7	5.10
4. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	4	2.90
5. ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา	2	1.50
6. ปริญญาตรี	3	2.20
อาชีพ		
1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ	1	0.70
2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	6	4.40
3. เกษตรกร	55	40.40
4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3	2.20
5. รับจ้างทั่วไป	71	52.20
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1. $\leq 10,000$	105	77.20
2. 10,001-20,000	25	18.40
3. 20,001-30,000	3	2.20
4. 30,001-40,000	2	1.50
5. $> 50,000$	1	0.70
ความพอเพียงของรายได้		

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. พอใช้/ไม่เป็นหนี้	48	35.30
2. พอมีเหลือเก็บ	9	6.60
3. ไม่พอใช้/เป็นหนี้	79	58.10

จากตารางที่ 1 พบว่าประชาชนผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20 ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10 ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 80.90 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.20 ส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 และรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10

2. การมีส่วนร่วมต่อการดำเนินโครงการประชามติเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมต่อโครงการ

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่มีส่วนร่วมจำนวน (ร้อยละ)	มีส่วนร่วมจำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผนการจัดกิจกรรม			3.27	1.175	ปานกลาง
1.1 การวางแผนเตรียมความพร้อมของคนและชุมชน	0 (0)	136(100)	3.24	1.164	ปานกลาง
1.2 การวางแผนเตรียมความพร้อมพื้นที่โดยมีส่วนร่วม	0 (0)	136(100)	3.22	1.197	ปานกลาง
1.3 การวางแผนบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วม	0 (0)	136(100)	3.24	1.119	ปานกลาง
1.4 การวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ	0 (0)	136(100)	3.27	1.164	ปานกลาง
1.5 การวางแผนพัฒนาด้านอาชีพ	0 (0)	136(100)	3.32	1.166	ปานกลาง
1.6 การวางแผนด้านการรับผลประโยชน์	0 (0)	136(100)	3.33	1.224	ปานกลาง
1.7 การวางแผนติดตามประเมินผล	0 (0)	136(100)	3.27	1.189	ปานกลาง
2. การดำเนินงาน			3.53	1.288	มาก
2.1 การประชุมให้ความรู้ของโครงการ/ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	3.79	1.212	มาก
2.2 การสำรวจพื้นที่ทำกินและพื้นที่อยู่อาศัย/จัดทำฐานข้อมูลของหมู่บ้านร่วมกับชุมชน	0 (0)	136(100)	3.31	1.364	ปานกลาง
2.3 การสำรวจพื้นที่ป่า			3.27	1.403	ปานกลาง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่มีส่วน ร่วมจำนวน (ร้อยละ)	มีส่วนร่วม จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ มีส่วนร่วม
2.3.1 ป่าชุมชน	0 (0)	136(100)	3.23	1.404	ปานกลาง
2.3.2 ป่าเศรษฐกิจ (ป่าไผ่บง)	0 (0)	136(100)	3.31	1.401	ปานกลาง
2.4 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของชุมชน			3.62	1.160	มาก
2.4.1 หัตถกรรมจักสาน	0 (0)	136(100)	3.87	1.121	มาก
2.4.2 การปลูกป่าไผ่	0 (0)	136(100)	3.72	1.159	มาก
2.4.3 การเผาถ่านจากเศษไม้	0 (0)	136(100)	3.41	1.043	มาก
2.4.4 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	0 (0)	136(100)	3.52	1.135	มาก
2.4.5 การปลูกกาแฟ	0 (0)	136(100)	3.60	1.301	มาก
2.5 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ			3.53	1.280	มาก
2.5.1 การปลูกป่า	0 (0)	136(100)	3.56	1.343	มาก
2.5.2 การปลูกป่าหวาย	0 (0)	136(100)	3.52	1.366	มาก
2.5.3 การเพาะชำกล้าไม้	0 (0)	136(100)	3.63	1.252	มาก
2.5.4 การปลูกหญ้าแฝก	0 (0)	136(100)	3.40	1.238	ปานกลาง
2.5.5 การสร้างฝายชะลอน้ำ	0 (0)	136(100)	3.49	1.193	มาก
2.5.6 การป้องกันไฟป่า	0 (0)	136(100)	3.56	1.287	มาก
2.6 การสนับสนุนการสร้างกลุ่มเครือข่ายชุมชน/การตั้งกฎ กติกาชุมชน	0 (0)	136(100)	3.69	1.190	มาก
3. การรับผลประโยชน์			3.70	1.170	มาก
3.1 ผลประโยชน์จากการได้ศึกษาเรียนรู้/การศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	3.59	1.158	มาก
3.2 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสรรที่ดินทำกิน ป่า ชุมชนและป่าเศรษฐกิจ	0 (0)	136(100)	3.68	1.159	มาก
3.3 ผลประโยชน์จากการพัฒนาอาชีพทางด้านหัตถกรรม จักสาน/การเผาถ่านจากเศษไม้โดยใช้เตาเผาถ่านแบบมี ประสิทธิภาพ/การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/การปลูกกาแฟ	0 (0)	136(100)	3.74	1.174	มาก
3.4 ผลประโยชน์จากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การปลูก ป่า/การปลูกป่าหวาย/การเพาะชำกล้าไม้/การปลูกหญ้าแฝก/ การสร้างฝายชะลอน้ำ/การป้องกันไฟป่า	0 (0)	136(100)	3.74	1.180	มาก
3.5 ผลประโยชน์จากการรวมกลุ่มเครือข่าย/การตั้งกฎกติกา ของชุมชน เช่นชุมชนมีความเข้มแข็งและความสามัคคี	0 (0)	136(100)	3.76	1.145	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่มีส่วน ร่วมจำนวน (ร้อยละ)	มีส่วนร่วม จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับการ มีส่วนร่วม
4. การติดตามและประเมินผล			3.40	1.260	ปานกลาง
4.1 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและรับทราบ ปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น			3.38	1.266	ปานกลาง
4.1.1 ด้านการบริหารจัดการ โครงการ	0 (0)	136(100)	3.24	1.250	ปานกลาง
4.1.2 การติดตามการศึกษาเรียนรู้และการศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	3.29	1.254	ปานกลาง
4.1.3 การติดตามการสำรวจที่ดินทำกินและพื้นที่ป่า	0 (0)	136(100)	3.32	1.299	ปานกลาง
4.1.4 การติดตามผลการพัฒนาอาชีพ	0 (0)	136(100)	3.47	1.288	มาก
4.1.5 การติดตามการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	0 (0)	136(100)	3.47	1.294	มาก
4.1.6 การติดตามกลุ่มเครือข่ายและกฏกติกาชุมชน	0 (0)	136(100)	3.50	1.211	มาก
4.2 ติดตามให้คำแนะนำชุมชนในหมู่บ้านหัวทุ่ง	0 (0)	136(100)	3.52	1.223	มาก
การมีส่วนร่วมต่อโครงการโดยรวม			3.48	1.225	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าการมีส่วนร่วมต่อโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.48 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่าประชาชนทุกครัวเรือนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.70 คะแนน) โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านการรวมกลุ่มเครือข่าย/การตั้งกฏกติกาของชุมชน (3.76 คะแนน) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนาอาชีพทางด้านหัตถกรรมจักสาน/การเผาถ่านจากเศษไม้โดยใช้เตาเผาถ่านแบบมีประสิทธิภาพ/การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/การปลูกกาแฟ และการรับผลประโยชน์จากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า/การปลูกป่าหวาย/การเพาะชำกล้าไม้/การปลูกหญ้าแฝก/การสร้างฝายชะลอน้ำ/การป้องกันไฟป่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (3.74, 3.74 คะแนน) 2) การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานโดยรวม พบว่า ประชาชนทุกครัวเรือนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (3.53 คะแนน) โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการประชุมให้ความรู้ของโครงการ/ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการศึกษาดูงานในระดับมาก (3.79 คะแนน) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการสร้างกลุ่มเครือข่ายชุมชน/การตั้งกฏกติกาชุมชน (3.69 คะแนน) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของชุมชนให้เพาะชำกล้าไม้ (3.63 คะแนน) และทำหัตถกรรมจักสาน (3.62 คะแนน) 3) การมีส่วนร่วมในด้านการติดตามและประเมินผลโดยรวม พบว่า ประชาชนทุกครัวเรือนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (3.40 คะแนน) โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลด้านการติดตามให้คำแนะนำชุมชนในหมู่บ้านหัวทุ่งในระดับมาก (3.52 คะแนน) รองลงมาได้แก่การติดตามกลุ่มเครือข่ายและกฏกติกาชุมชน (3.50 คะแนน) 4) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.27 คะแนน) โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผนด้านการรับผลประโยชน์ในระดับปานกลาง (3.33 คะแนน) และรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาด้านอาชีพ (3.32 คะแนน)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

3. ความเหมาะสมของการดำเนินงานโครงการประชาคมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง

ตารางที่ 3 ความเหมาะสมต่อโครงการ

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่ เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความ เหมาะสม
1. การวางแผนการจัดกิจกรรม			4.42	0.532	มากที่สุด
1.1 การวางแผนเตรียมความพร้อมของคนและชุมชน	0 (0)	136(100)	4.41	0.537	มากที่สุด
1.2 การวางแผนเตรียมความพร้อมพื้นที่โดยมีส่วนร่วม	0 (0)	136(100)	4.43	0.539	มากที่สุด
1.3 การวางแผนบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วม	0 (0)	136(100)	4.42	0.538	มากที่สุด
1.4 การวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุน จากภาครัฐ	0 (0)	136(100)	4.42	0.538	มากที่สุด
1.5 การวางแผนพัฒนาด้านอาชีพ	0 (0)	136(100)	4.43	0.526	มากที่สุด
1.6 การวางแผนด้านการรับผลประโยชน์	0 (0)	136(100)	4.43	0.525	มากที่สุด
1.7 การวางแผนติดตามประเมินผล	0 (0)	136(100)	4.41	0.523	มากที่สุด
2. การดำเนินงาน			4.50	0.533	มากที่สุด
2.1 การประชุมให้ความรู้ของโครงการ/ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงและการศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	4.52	0.544	มากที่สุด
2.2 การสำรวจพื้นที่ทำกินและพื้นที่อยู่อาศัย/จัดทำ ฐานข้อมูลของหมู่บ้านร่วมกับชุมชน	0 (0)	136(100)	4.46	0.529	มากที่สุด
2.3 การสำรวจพื้นที่ป่า			4.50	0.531	มากที่สุด
2.3.1 ป่าชุมชน	0 (0)	136(100)	4.49	0.530	มากที่สุด
2.3.2 ป่าเศรษฐกิจ (ป่าไผ่บง)	0 (0)	136(100)	4.50	0.531	มากที่สุด
2.4 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของชุมชน			4.43	0.544	มากที่สุด
2.4.1 หัตถกรรมจักสาน	0 (0)	136(100)	4.43	0.553	มากที่สุด
2.4.2 การปลูกป่าไผ่	0 (0)	136(100)	4.46	0.543	มากที่สุด
2.4.3 การเผาถ่านจากเศษไม้	0 (0)	136(100)	4.32	0.540	มากที่สุด
2.4.4 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	0 (0)	136(100)	4.46	0.543	มากที่สุด
2.4.5 การปลูกกาแฟ	0 (0)	136(100)	4.48	0.539	มากที่สุด
2.5 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ			4.56	0.524	มากที่สุด
2.5.1การปลูกป่า	0 (0)	136(100)	4.54	0.529	มากที่สุด
2.5.2 การปลูกป่าหวาย	0 (0)	136(100)	4.51	0.530	มากที่สุด
2.5.3 การเพาะชำกล้าไม้	0 (0)	136(100)	4.52	0.501	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่เหมาะสม		เหมาะสม		ระดับความเหมาะสม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	
2.5.4 การปลูกหญ้าแฝก	0 (0)	136(100)	4.60	0.522	มากที่สุด
2.5.5 การสร้างฝายชะลอน้ำ	0 (0)	136(100)	4.53	0.544	มากที่สุด
2.5.6 การป้องกันไฟฟ้า	0 (0)	136(100)	4.60	0.522	มากที่สุด
2.6 การสนับสนุนการสร้างกลุ่มเครือข่ายชุมชน/การตั้งกฎกติกาชุมชน	0 (0)	136(100)	4.57	0.525	มากที่สุด
3. การรับผลประโยชน์			4.48	0.546	มากที่สุด
3.1 ผลประโยชน์จากการได้ศึกษาเรียนรู้/การศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	4.45	0.555	มากที่สุด
3.2 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสรรที่ดินทำกิน ป่าชุมชนและป่าเศรษฐกิจ	0 (0)	136(100)	4.49	0.544	มากที่สุด
3.3 ผลประโยชน์จากการพัฒนาอาชีพทางด้านหัตถกรรม จักรสาน/การเผาถ่านจากเศษไม้โดยใช้เตาเผาถ่านแบบมีประสิทธิภาพ/การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/การปลูกกาแฟ	0 (0)	136(100)	4.49	0.544	มากที่สุด
3.4 ผลประโยชน์จากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า/การปลูกป่าห้วย/การเพาะชำกล้าไม้/การปลูกหญ้าแฝก/การสร้างฝายชะลอน้ำ/การป้องกันไฟฟ้า	0 (0)	136(100)	4.49	0.544	มากที่สุด
3.5 ผลประโยชน์จากการร่วมกลุ่มเครือข่าย/การตั้งกฎกติกาของชุมชน เช่นชุมชนมีความเข้มแข็งและความสามัคคี	0 (0)	136(100)	4.47	0.544	มากที่สุด
4. การติดตามและประเมินผล			4.67	0.505	มากที่สุด
4.1 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและรับทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น			4.67	0.506	มากที่สุด
4.1.1 ด้านการบริหารจัดการโครงการ	0 (0)	136(100)	4.66	0.505	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่ เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	เหมาะสม จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความ เหมาะสม
4.1.2 การติดตามการศึกษาเรียนรู้และการศึกษาดูงาน	0 (0)	136(100)	4.68	0.512	มากที่สุด
4.1.3 การติดตามการสำรวจที่ดินทำกินและพื้นที่ป่า	0 (0)	136(100)	4.68	0.512	มากที่สุด
4.1.4 การติดตามผลการพัฒนาอาชีพ	0 (0)	136(100)	4.66	0.505	มากที่สุด
4.1.5 การติดตามการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	0 (0)	136(100)	4.68	0.497	มากที่สุด
4.1.6 การติดตามกลุ่มเครือข่ายและกฎกติกาชุมชน	0 (0)	136(100)	4.66	0.505	มากที่สุด
4.2 ติดตามให้คำแนะนำชุมชนในหมู่บ้านหัวทุ่ง	0 (0)	136(100)	4.68	0.497	มากที่สุด
ความเหมาะสมต่อโครงการโดยรวม			4.52	0.529	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าความเหมาะสมต่อโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.52 คะแนน) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1) ความเหมาะสมของโครงการในด้านการติดตามและประเมินผลโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.67 คะแนน) โดยการติดตามและประเมินผลให้คำแนะนำชุมชนในหมู่บ้านหัวทุ่งมีความเหมาะสมมากที่สุด (4.68 คะแนน) รองลงมาคือการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและรับทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น (4.67 คะแนน) โดยการติดตามการศึกษาเรียนรู้และการศึกษาดูงาน การติดตามการสำรวจที่ดินทำกินและพื้นที่ป่า และการติดตามการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติมีความเหมาะสมมากที่สุด (4.68, 4.68 และ 4.68 คะแนน) 2) ความเหมาะสมของโครงการในด้านการดำเนินงานโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.50 คะแนน) โดยประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินงานด้านการสนับสนุนการสร้างกลุ่มเครือข่ายชุมชน/การตั้งกฎกติกาชุมชนมีความเหมาะสมต่อโครงการ (4.57 คะแนน) รองลงมาคือการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีความเหมาะสมมากที่สุด (4.56 คะแนน) โดยเห็นว่าการปลูกหญ้าแฝก และการป้องกันไฟป่ามีความเหมาะสมต่อการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติของโครงการมากที่สุด (4.60 คะแนน) 3) ความเหมาะสมของโครงการในด้านการรับผลประโยชน์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.48 คะแนน) โดยประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการรับผลประโยชน์จากการจัดสรรที่ดินทำกิน ป่าชุมชน และป่าเศรษฐกิจ การรับผลประโยชน์จากการพัฒนาอาชีพทางหัตถกรรมจักสาน/เผาถ่านจากเศษไม้โดยเตาเผาถ่านแบบมีประสิทธิภาพ/การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/การปลูกกาแฟ และผลประโยชน์จากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า/การปลูกป่าหวาย/การเพาะชำกล้าไม้/การปลูกหญ้าแฝก/การสร้างฝายชะลอน้ำ/การป้องกันไฟป่า มีความเหมาะสมต่อโครงการมากที่สุด (4.49, 4.49, 4.49 คะแนน) 4) การวางแผนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมต่อโครงการโดยรวม มีความเหมาะสมมากที่สุด (4.42 คะแนน) โดยประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการวางแผนเตรียมความพร้อมพื้นที่โดยมีส่วนร่วมมีความเหมาะสม การวางแผนพัฒนาด้านอาชีพ และการวางแผนด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (4.43, 4.43, 4.43 คะแนน)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

รองลงมาก็คือการวางแผนบริหารจัดการ โดยมีส่วนร่วม และการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งมีความเหมาะสมต่อโครงการมากที่สุด (4.42, 4.42 คะแนน)

4. ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการประชาคมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้าน

ห้วยทุ่ง

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความพึง พอใจ
1. ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมก่อนการดำเนินงาน			3.35	0.868	ปานกลาง
1.1 สภาพความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าไม้	0 (0)	136(100)	3.33	0.927	ปานกลาง
1.2 การพึ่งพาลายของดิน	0 (0)	136(100)	3.24	0.905	ปานกลาง
1.3 การมีน้ำเพื่อการใช้สอย	0 (0)	136(100)	3.33	0.861	ปานกลาง
1.4 คุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน	0 (0)	136(100)	3.48	0.779	ปานกลาง
2. ความพึงพอใจต่อทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตของโครงการ			4.27	0.868	มากที่สุด
2.1 ทรัพยากรธรรมชาติ			4.34	0.516	มากที่สุด
2.1.1 ทรัพยากรดิน	0 (0)	136(100)	4.32	0.526	มากที่สุด
2.1.2 สภาพน้ำ	0 (0)	136(100)	4.35	0.522	มากที่สุด
2.1.3 สภาพอากาศ	0 (0)	136(100)	4.28	0.526	มากที่สุด
2.1.4 ทรัพยากรป่าไม้	0 (0)	136(100)	4.40	0.491	มากที่สุด
2.2 ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น			4.22	0.602	มาก
2.2.1 งบประมาณ	0 (0)	136(100)	3.87	0.774	มาก
2.2.2 วัสดุอุปกรณ์	0 (0)	136(100)	4.04	0.625	มาก
2.2.3 สิ่งก่อสร้าง	0 (0)	136(100)	4.06	0.630	มาก
2.3 ทรัพยากรมนุษย์			4.35	0.552	มากที่สุด
2.3.1 เจ้าหน้าที่ป่าไม้	0 (0)	136(100)	4.50	0.516	มากที่สุด
2.3.2 ผู้ที่สนับสนุนโครงการ	0 (0)	136(100)	4.52	0.516	มากที่สุด
3. ความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงาน			4.43	0.526	มากที่สุด
3.1 การเตรียมความพร้อมของคนและชุมชน			4.46	0.489	มากที่สุด
3.1.1 ให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมและดำเนินการของโครงการ	0 (0)	136(100)	4.44	0.498	มากที่สุด
3.1.2 ระดมความคิดเห็นจัดทำแผนการจัดการหมู่บ้าน	0 (0)	136(100)	4.41	0.494	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความพึง พอใจ
3.1.3 จัดทำแผนพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้	0 (0)	136(100)	4.52	0.501	มากที่สุด
3.2 การเตรียมความพร้อมด้านพื้นที่โดยการมีส่วนร่วม			4.46	0.514	มากที่สุด
3.2.1 การรังวัดพื้นที่ป่าชุมชน	0 (0)	136(100)	4.43	0.511	มากที่สุด
3.2.2 การรังวัดพื้นที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน	0 (0)	136(100)	4.48	0.516	มากที่สุด
3.3 การบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วม			4.24	0.547	มากที่สุด
3.3.1 การสร้างกลุ่ม	0 (0)	136(100)	4.25	0.568	มากที่สุด
3.3.2 การสร้างเครือข่าย	0 (0)	136(100)	4.24	0.548	มากที่สุด
3.3.3 การสร้างศูนย์ประสานงาน	0 (0)	136(100)	4.22	0.526	มากที่สุด
3.4 การบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ			4.48	0.542	มากที่สุด
3.4.1 การตั้งกฎกติกาชุมชน	0 (0)	136(100)	4.43	0.539	มากที่สุด
3.4.2 การปลูกป่าปกป้องคุ้มครองพื้นที่	0 (0)	136(100)	4.50	0.544	มากที่สุด
3.4.3 การส่งเสริมและพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอาชีพ	0 (0)	136(100)	4.51	0.544	มากที่สุด
3.5 การติดตามประเมินผล			4.56	0.520	มากที่สุด
3.5.1 โดยชุมชนในหมู่บ้าน	0 (0)	136(100)	4.55	0.528	มากที่สุด
3.5.2 เจ้าหน้าที่จาก ทส.	0 (0)	136(100)	4.57	0.511	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อผลผลิต (Product) ของโครงการ			4.72	0.449	มากที่สุด
4.1 ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และอยู่กับ ป่าได้อย่างกลมกลืน สมดุล ยังขึ้นตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	0 (0)	136(100)	4.74	0.443	มากที่สุด
4.2 สามารถหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า ปั้นฟู และพัฒนา รักษาพื้นที่ป่า	0 (0)	136(100)	4.69	0.464	มากที่สุด
4.3 แก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่นน้ำดี ดินดี ป่าดี	0 (0)	136(100)	4.72	0.450	มากที่สุด
4.4 พัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ป่า ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น พื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น	0 (0)	136(100)	4.71	0.454	มากที่สุด
4.5 มีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคม เช่นมีอาชีพเสริม มี รายได้เพิ่มขึ้น	0 (0)	136(100)	4.75	0.435	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงจากโครงการ			4.80	0.414	มากที่สุด
5.1 ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	0 (0)	136(100)	4.81	0.413	มากที่สุด
5.2 ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุข	0 (0)	136(100)	4.79	0.429	มากที่สุด
5.3 พื้นที่ป่าถูกบุกรุกลดลง	0 (0)	136(100)	4.76	0.447	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

ประเด็นข้อคำถาม	ไม่พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	พึงพอใจ จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความพึง พอใจ
5.4 พื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟูเพิ่มขึ้น	0 (0)	136(100)	4.79	0.411	มากที่สุด
5.5 สภาพแวดล้อมชุมชนดีขึ้น	0 (0)	136(100)	4.82	0.383	มากที่สุด
5.6 ประชาชนมีเงินออมมากขึ้น	0 (0)	136(100)	4.82	0.402	มากที่สุด
ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโดยรวม			4.37	0.544	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.37 คะแนน) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า 1) ความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงจากโครงการ โดยรวมประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด (4.80 คะแนน) โดยประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงโครงการในด้านสภาพแวดล้อมชุมชนดีขึ้น และด้านการมีเงินออมมากขึ้น (4.82, 4.82 คะแนน) รองลงมาคือ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขและพื้นที่ป่าได้รับการฟื้นฟูเพิ่มขึ้น (4.81, 4.79, 4.79 คะแนน) 2) ความพึงพอใจต่อผลผลิต (Product) ของโครงการ โดยรวมประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.72 คะแนน) โดยมีความพึงพอใจต่อผลผลิตโครงการในด้านความมั่นคงด้านเศรษฐกิจสังคมเช่นมีอาชีพเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้นมากที่สุด (4.75 คะแนน) รองลงมาคือ การที่ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และอยู่กับป่าได้อย่างกลมกลืน สมดุลยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (4.74 คะแนน) 3) ความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.43 คะแนน) ส่วนใหญ่ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านการติดตามประเมินผลมากที่สุด (4.56 คะแนน) โดยพึงพอใจต่อการติดตามประเมินผลจากเจ้าหน้าที่จาก ทส. (4.57 คะแนน) รองลงมาคือความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ (4.48 คะแนน) โดยการส่งเสริมและพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอาชีพมากที่สุด (4.51 คะแนน) และมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการดำเนินงานด้านการเตรียมความพร้อมด้านพื้นที่โดยการมีส่วนร่วม (4.46 คะแนน) 4) ความพึงพอใจต่อทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตของโครงการ โดยรวมประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.27 คะแนน) โดยมีความพึงพอใจในด้านทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด (4.35 คะแนน) ซึ่งมีความพึงพอใจต่อผู้สนับสนุนโครงการมากที่สุด (4.52 คะแนน) และความพึงพอใจต่อทรัพยากรป่าไม้มากที่สุด (4.40 คะแนน) และ 5) ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมก่อนการดำเนินงานโดยรวม ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.35 คะแนน) โดยมีความพึงพอใจด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน (3.48 คะแนน) รองลงมาคือความพึงพอใจต่อสภาพความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าไม้ และการมีน้ำเพื่อการใช้สอย (3.33, 3.33 คะแนน)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการประชามศเสริมธุรกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายคือ

1. การมีส่วนร่วมต่อการดำเนินโครงการประชามศเสริมธุรกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง พบว่าประชาชนทุกครัวเรือนมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.48 คะแนน) โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดในการประชุมให้ความรู้ของโครงการ/ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการศึกษาดูงาน (3.79 คะแนน) มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ด้านการรวมกลุ่มเครือข่าย/การตั้งกฎกติกาของชุมชน (3.76 คะแนน) และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์โดยรวม (3.70) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการสร้างกลุ่มเครือข่ายชุมชน/การตั้งกฎกติกาชุมชน (3.69 คะแนน) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของชุมชนให้เพาะชากล้าไม้และทำหัตถกรรมจักสาน (3.63 และ 3.62 คะแนน) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา ผลเพิ่ม (2551 : บทคัดย่อ) ชาวบ้านในหมู่บ้านหัวทุ่งที่มีความสามัคคีเป็นปัจจัยสำคัญในการหาวิธีการจัดการกระบวนการและการดำเนินการ การมีส่วนร่วมภายในชุมชน ทำให้ผลที่ได้รับจากกระบวนการจัดการนี้ คือ การฟื้นคืนสภาพป่าธรรมชาติและน้ำ การเพิ่มจำนวนของป่านุรักษ์ ป่าชุมชน และการเพิ่มรายได้ให้ชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาของสิบตำรวจโท ทวีศักดิ์ เรือนมณี (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการที่ประชาชนได้มาร่วมโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนน้อยที่สุด (3.27 คะแนน) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม ด้านการวางแผนเตรียมความพร้อมของพื้นที่โดยมีส่วนร่วม การเตรียมความพร้อมของคนและชุมชน การวางแผนพัฒนาด้านอาชีพ การบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ และการวางแผนติดตามประเมินผล ส่วนในด้านปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีปัญหาช่วงที่ทำการปลูกป่าจะตรงกับช่วงที่ประชาชนทำการเพาะปลูกพอดีจึงทำให้ประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ในโครงการ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานโครงการ ดังนั้นการที่โครงการจะประสบความสำเร็จได้จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน/ชุมชน ดังเช่น สุภัทรา ผลเพิ่ม (2551 : 47) ได้กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการและหมู่บ้านนั้น เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการตามแนวคิดการจัดการ และการจัดการป่าชุมชนหากไม่ได้รับความร่วมมือ หรือการเข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิก โครงการฯ และการจัดการใด ๆ จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ อีกทั้งนอกจากการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การร่วมในกระบวนการวางแผนกิจกรรม การร่วมดำเนินงานตลอดจนการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและรับทราบปัญหาอุปสรรคของคนในชุมชน นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญทำให้กระบวนการจัดการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความเหมาะสมของการดำเนินงานโครงการประชามศเสริมธุรกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง จากผลการศึกษาด้านความเหมาะสมของการดำเนินโครงการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด (4.52 คะแนน) โดยมีความเหมาะสมด้านการติดตามประเมินผลมากที่สุด (4.68 คะแนน) มีการดำเนินงานจัดประชุมให้ความรู้และการศึกษาดูงาน มีการติดตามประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐร่วมกับผู้นำชุมชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน โดยประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นโครงการที่ดีทำให้คนในชุมชนมีวิถีความเป็นอยู่ที่ดี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของสปีดาร์วโท ทวีศักดิ์ เรือนมณี (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินโครงการนิคมเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่บ้านยางเปาเหนือ และบ้านยางเปาใต้ ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชาชนมีพื้นที่ดินทำกิน และพื้นที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนด้านเงินทุน เพื่อการประกอบอาชีพ และการฝึกอบรมอาชีพ เป็นต้น มีผลให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น มีอาชีพและรายได้พอเลี้ยงชีพ และประชาชนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมน้อยที่สุดในด้านการวางแผนกิจกรรม (4.42 คะแนน) เนื่องจากประชาชนยังมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทั้งด้านการวางแผนการจัดกิจกรรมในระดับน้อยที่สุด (3.27คะแนน)

3. ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการประชามเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้บ้านหัวทุ่ง จากผลการศึกษาด้านความพึงพอใจของชุมชนต่อการดำเนินงานโครงการโดยภาพรวมแล้วชุมชนมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมากที่สุด(4.37 คะแนน) เนื่องจากชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชนทำให้ชุมชนมีรายได้เสริมจากการจักสาน การปลูกป่า เมื่อโครงการมีการส่งเสริมให้มีการปลูกป่าจึงทำให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ ชุมชนเองก็สามารถเก็บหาของป่าเพื่อนำมาเป็นอาหาร ยารักษาโรค ทำให้ชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุดลย์ ฉายอรุณ (2547) กล่าวว่า ความพึงพอใจคืออัตราส่วนระหว่างความคาดหวังของบุคคลต่อโครงการกับความเป็นจริงที่ปรากฏ จากกระบวนการและ/หรือ ผลของโครงการที่มีต่อส่วนตัวและส่วนรวม ถ้าความจริงตรงกันหรือมากกว่าความคาดหวังแล้ว ทำให้เกิดความพึงพอใจ ในทางกลับกันถ้าหากความเป็นจริงมีค่าน้อยกว่าความคาดหวังจะเกิดความไม่พึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมโครงการยังไม่อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการวางแผนวางแผนเตรียมความพร้อมของคนและชุมชนและพื้นที่ การวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ การวางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เช่นการสำรวจพื้นที่พื้นที่ป่า/ป่าชุมชน การวางแผนการติดตามประเมินผลร่วมกันโดยพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชน/ประชาชน ควรต้องมีการวางแผนให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ซึ่งอาจต้องทำการศึกษาบริบทของพื้นที่ที่เป็นปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นฤดูกาลเพาะปลูก ฤดูกาลเก็บเกี่ยว วันสำคัญต่างๆ เป็นต้น

2. โครงการนี้ประชาชนบ้านหัวทุ่งมีความเห็นว่าเหมาะสมและมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในการดำเนินกิจกรรมการดำเนินงานโครงการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการจัดกิจกรรม การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามและประเมินผล และประชาชนได้รับผลประโยชน์จากโครงการ ทั้งนี้สามารถนำรูปแบบการดำเนินงานของโครงการไปใช้ในการขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่อื่นๆ โดยมีงบประมาณจากภาครัฐมาสนับสนุน ร่วมกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกด้านของประชาชนในพื้นที่ และชุมชนควรหาแหล่งงบประมาณอื่นๆ มาสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันซึ่งจะสามารถทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จและยั่งยืนต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (2554) “โครงการประชามศเสริมฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้” คู่มือ/แนวทางปฏิบัติโครงการประชามศเสริมฐกิจพอเพียงในพื้นที่ป่าไม้:9-22
- คทาวัธ พรหมายน. (2545). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองตรวจคนเข้าเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจฝ่าย 1 ฝ่าย 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดุสิต เวชกิจ และคณะ(2548) “รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรป่าชุมชน: ศึกษากรณีภาคเหนือ”
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์สุโขทัยธรรมมาธิราช (2554) “บทสรุปผู้บริหาร”โครงการติดตามการมีส่วนร่วมและสำรวจความพึงพอใจในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ปีงบประมาณ 2554: ข-ง
- มัลย์แก้ว รังสิขุรักษ์ (2542) “ทัศนคติของพนักงานบริษัทในเครือปิ่นทองที่มีต่อมาตรการ การด้านการบริหารงานบุคคลในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ” วิทยานิพนธ์พัฒนา แรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิทยากร เชียงกุล (2540) “พจนานุกรมศัพท์เศรษฐกิจ” กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน
- ศุภัทรา ผลเพิ่ม (2551) “กระบวนการในการจัดการป่าเศรษฐกิจชุมชนบ้านหัวทุ่ง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2552) “ การจัดการทรัพยากรเพื่อการป่าไม้” พิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สถิต คำลาเลียง. (2544) “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของช่างอากาศ: ศึกษาเฉพาะกรณีกองการบินทหารเรือ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง